
PEDAGOGISCH BELEID 2024

POV de Sterrekijker

KINDEROPVANG STICHTING H³O

laatst bijgewerkt: 02-07-2024

The bottom half of the page is decorated with several large, semi-transparent circles in orange and dark purple, and a horizontal green line.

INHOUDSOPGAVE

Pedagogisch beleid KDV & POV (VE) - Stichting H³O

1.	INLEIDING	4
2.	ONZE PEDAGOGISCHE VISIE	5
	Uitgangspunten voor H ³ O Kinderopvang.....	5
	Pedagogische basisdoelen	6
	Interactievaardigheden	8
	Ontwikkeling van het kind	9
3.	PRAKTISCHE INFORMATIE VAN DE LOCATIE	11
	Kinderopvang H ³ O algemeen.....	11
	Functies binnen de kinderopvang	11
	LRK nummer(s) - kindplaatsen	12
	Over de locatie.....	12
	Contactgegevens	12
	Collega's betrokken bij de kinderopvang	12
	Openingstijden per opvangsoort.....	12
	Dienstrooster POV-KDV	13
	Onze werkwijze	13
	<i>[Omschrijf per onderdeel kort & concreet hoe dit geldt op jullie IKC.] Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>	
	De werkwijze, maximale grootte en leeftijdsopbouw van de groepen	14
	Opvang in stamgroepen – KDV en POV	14
	Activiteiten buiten de eigen groep	14
	Maximale groepsgrootte - Beroepskracht Kindratio (BKR)	15
	Wanneer we afwijken van de BKR - specifiek voor KDV	15
	Locatie overstijgende opvang – alleen voor locaties met KDV.....	15
	Opvang in de vakantie – alleen voor locaties met KDV	15
	Afspraken over het wennen	16
	Intake.....	16
	Wennen bij doorstroom naar een andere groep	16
	Vertrouwde gezichten	17
	De mentor als contactpersoon	17
	Personeel	17
	Kwalificatie pedagogisch medewerkers	17
	Beroepskrachten-in-opleiding, stagiairs en vrijwilligers.....	18
	Professionalisering medewerkers – coachplan en opleidingsplan	18
	Veiligheid en gezondheid.....	18
	Zindelijkheid	18
	Met elkaar eten en drinken	19
	Trakteren	20
	Samenwerking met ouders.....	20
	De intake en contact	20
	Oudercommissie.....	21
	Niet tevreden - klachtenregeling.....	21
	Ontwikkeling van het kind	21
	Ontwikkeling volgen vanuit het kind-volgsysteem.....	21
	Reactie op het achterblijven van een ontwikkeling	22
	Overdracht naar school of andere opvang	23
	Kwaliteit op de eerste plaats!	23
	4 pijlers van de peuteropvang	25
	VE-locaties	25
	Pedagogisch coach en beleidsmedewerker (VE)	25

Jaarlijkse inspectie door de GGD	26
Wet Kinderopvang.....	26
Interne monitoring	26
Handig om te weten	26
Flexibele opvang, ruildagen en afnemen van extra dagdelen	26
Ziekte en gezondheid?	27
Veiligheid	27
Voorschoolse Educatie	27
Visie op voorschoolse educatie	27
Uren voorschoolse educatie.....	28
Programma voorschoolse educatie	28
Stimuleren van de ontwikkeling	29
Dagritme	29
Samen met ouders	31
Inrichting van de ruimtes	32
Inhoudelijke aansluiting met de basisschool.....	33
Samenwerking met partners in de gemeente Dordrecht.....	34
4. DOCUMENTEN - GELINKT AAN PEDAGOGISCH BELEID	35
1. Meldcode	35
2. Coachplan (VE)	35
Te vinden op:	35
3. Opleidingsplan (VE)	35
4. Beleid Veiligheid & gezondheid	35
5. Huishoudelijk reglement oudercommissie	35
6. Kwaliteitskaarten 4 pijlers peuteropvang	35
7. Map protocollen	35

1. INLEIDING

Stichting H³O

Dit pedagogisch beleidsplan is een handboek waarin staat wat wij doen en waarom we dat doen. Omdat wij blijvend ontwikkelen, ontwikkelt dit beleid met ons mee. Het beleid mag in onze ogen dan ook geen statisch document worden. Wij toetsen het beleid doorlopend aan onze ervaringen en kennis en daardoor zullen wij ons beleid van tijd tot tijd aanpassen, wat het tot een levend document maakt. De laatste versie zal altijd te vinden zijn op onze website via www.h3o.nl. Het pedagogisch beleidsplan is gebaseerd op het Koersplan van H³O 2023-2027 met als thema:

Kansrijk ontwikkelen van kinderen en jongeren van 0 tot 18+!

2. ONZE PEDAGOGISCHE VISIE

Hoe zien wij het?

Uitgangspunten voor H³O Kinderopvang

Ons fundament

Stichting H³O verzorgt peuteropvang, kinderopvang en biedt basis- en voortgezet onderwijs aan op verschillende niveaus. Onze in totaal zestien scholen waaronder tien Integrale Kind Centra (IKC) waarvan één met evangelisch signatuur, een locatie voor speciaal basisonderwijs (SBO), een locatie voor hoogbegaafdenonderwijs (HB) en het Insula College voor voortgezet onderwijs op vmbo, mavo, havo, atheneum en gymnasiumniveau, vindt u verspreid over heel Dordrecht.

Stichting H³O biedt opvang en onderwijs vanuit een christelijke identiteit. Onze medewerkers zetten zich dagelijks in voor goede vertrouwde opvang en gedegen onderwijs voor kinderen en jongeren van 0 tot 18+, ongeacht geloofsovertuiging of achtergrond. Het bestuursbureau is gehuisvest in een prachtig monumentaal pand, van waaruit ze onder andere het bestuur en de schooldirecties ondersteunt bij de ontwikkeling en uitvoering van de koers van Stichting H³O.

Onze identiteit: Wie we zijn

Stichting H³O staat in de christelijke traditie en kijkt daardoor op een eigen manier naar de wereld. De Bijbelse verhalen bieden een kritische blik op de huidige samenleving, en stellen vragen die van alle tijden zijn. En we vragen telkens weer welk mens- en wereldbeeld schuilgaat achter de manier waarop deze functioneert en wordt ingericht.

We zien elkaar, we zien de kinderen en we worden ook gezien door God. Vanuit de grondhouding van geloof, hoop en liefde werken wij samen aan onderwijs en kinderopvang als belangrijke plekken in de samenleving waar kinderen en jongeren met hart, hoofd en handen hun weg in het leven gaan. Onze kernwaarden: 'toegewijd', 'verantwoordelijk met en voor elkaar', 'vertrouwen als basis' en 'toekomstgericht', helpen ons om hier ook elke dag aan te werken.

Onze missie: Waar we voor staan

Binnen Stichting H³O krijgen kinderen en jongeren van 0 tot 18+ opvang en kansrijk onderwijs van hoog niveau vanuit een christelijke identiteit. Het is onze missie om het maximale potentieel van alle kinderen en jongeren te benutten, zodat ze met de juiste vaardigheden en kennis deelnemen aan de samenleving van morgen en deze verder kunnen vormgeven.

Onze visie: Waar we voor gaan

Wij geven hoogwaardig onderwijs in de basisvaardigheden. Elk kind gaat geletterd en gecijferd van school. Daarnaast stimuleren we een brede ontwikkeling van vaardigheden, gericht op hoofd, hart en handen. Het fundament leggen we in de peutergroepen van onze Integrale Kind Centra. De doorstroom van opvang naar de basisschool en daarna naar het voortgezet onderwijs is soepel.

Voor een kansrijk onderwijs- en opvangaanbod is het noodzakelijk dat de professionals van onze locaties intensief met elkaar samenwerken: samen in verbinding.

Een veilig leer-, leef- en werkklimaat voor kinderen, medewerkers en ouders is essentieel voor de kansrijke ontwikkeling van kinderen. Dit klimaat scheppen we vanuit de waarden die voortkomen uit onze veelkleurige christelijke identiteit. Christelijk onderwijs geven wij op onze open christelijke scholen in een pluriforme samenleving vorm als "levensbeschouwelijke burgerschapsvorming".

Onze koers: bouwstenen voor de toekomst

Stichting H³O maakt zich in de Dordtse omgeving sterk voor een kansrijke ontwikkeling van kinderen en jongeren in en om Dordrecht. Wij hebben de mogelijkheid én de verantwoordelijkheid om daaraan een unieke bijdrage te leveren, daarom zetten we de komende jaren vol in op de volgende strategische thema's:

- Kansrijk ontwikkelen
- Samen in verbinding
- Professionals in ontwikkeling
- Levensbeschouwelijk burgerschapsonderwijs

In ons Koersplan staat beschreven hoe wij op welke wijze wij kinderen en jongeren kansrijk laten ontwikkelen in opvang en onderwijs.

Pedagogische basisdoelen

H³O staat voor verantwoorde en kwalitatief goede kinderopvang. Ook de Wet Kinderopvang beschrijft dat elke kinderopvangorganisatie moet zorgen voor 'verantwoorde kinderopvang' door:

- Emotionele veiligheid voor het kind bieden
- Persoonlijke kwaliteiten bevorderen
- Sociale kwaliteiten bevorderen
- Normen en waarden overbrengen

Voor het bieden van verantwoorde kinderopvang houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden. De hierboven genoemde pedagogische basisdoelen die zijn geformuleerd door Marianne Riksen Walraven, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie aan de Universiteit van Amsterdam, zijn daarin bepalend. We beschrijven onderstaand de doelen en de wijze waarop we binnen H³O Kinderopvang uiting geven aan deze basisdoelen:

Emotionele veiligheid voor kinderen bieden

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te ontspannen. Het gevoel van veiligheid op onze kinderopvang wordt bepaald door de medewerkers, de ruimte, de omgeving en het contact met andere kinderen.

Wanneer een kind zich emotioneel veilig voelt, heeft het energie om te ontdekken en zich te ontwikkelen. Dat is van belang voor het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van het kind. Omdat een kind een groot deel van zijn/haar tijd bij ons doorbrengt kan de sfeer op de kinderopvang daar een grote invloed op hebben.

Deze emotionele veiligheid creëren wij dan ook door:

1. Sensitieve responsiviteit: ondersteunend reageren op signalen van het kind.
2. Opbouwen van vertrouwde relaties tussen het kind en de pedagogisch medewerkers.
3. Stimuleren van vertrouwde relaties tussen kinderen.
4. Herkenbaarheid van de leefomgeving: het ritme, de routines en een overzichtelijke inrichting.
5. Opbouwen van vertrouwen tussen pedagogisch medewerkers en ouders.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Niets te dwingen als een kind iets niet wil.
- Te troosten en luisteren wanneer een kind ergens mee zit en er niet uit komt.
- Persoonlijk contact bij binnenkomst.
- Op kindniveau met het kind communiceren, aansluiten bij een tweejarige doe je anders dan bij een bijna vierjarige.
- Respect te hebben voor de autonomie van het kind. Bijvoorbeeld tijdens het al dan niet kiezen van een activiteit.

Persoonlijke kwaliteiten bevorderen

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het kind moet zich tevens kunnen ontwikkelen in de ontwikkelingsgebieden cognitief, emotioneel en sociaal. Op de kinderopvang maakt een kind zich deze vaardigheden spelenderwijs eigen.

Wij bevorderen deze competenties door:

- Een breed aanbod te bieden waarmee wij een brede ontwikkeling stimuleren.
- Kinderen te observeren om zo de ontwikkeling in beeld te hebben.
- Signalen te herkennen van kind en ouder/begeleider.
- Het aanbieden van een gevarieerd en inspirerend activiteitenaanbod passend bij de ontwikkelingsfase van het kind.
- De zelfstandigheid stimuleren door kinderen zelf de keus te laten in het vrije spelmoment.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Kinderen kiezen zelf waarmee en in welke hoek ze willen spelen.
- Stimuleren als iets goed gaat, helpen wanneer iets nog niet helemaal lukt.
- Dingen zelf laten ondernemen en laten uitdenken.
- Luisteren en kijken naar de keuzes van kinderen en daar het aanbod op aan te passen.

Sociale kwaliteiten bevorderen

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Door te leren van sociale competenties geef je kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving. Het is belangrijk dat kinderen op een goede manier met elkaar om leren gaan. De pedagogisch medewerker geeft hierbij het goede voorbeeld.

De ontwikkeling van sociale competenties bevorderen wij door:

- Activiteiten in kleine groepjes aan te bieden.
- De samenwerking tussen kinderen te organiseren en stimuleren.
- Goed voorbeeldgedrag te laten zien in interactie tussen anderen.
- Vaste routines te hebben.

Concrete voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Complimenten geven
- Benoemen/ belonen wat goed gaat
- Op de beurt leren wachten
- Een ander uit laten spreken
- Naar elkaar luisteren

Normen en waarden overbrengen

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc.

Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen proberen wij ze dit bij te brengen. We laten kinderen op deze manier kennismaken met grenzen, normen en waarden, maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

We creëren de gelegenheid om zich normen en waarden en de cultuur van onze samenleving eigen te kunnen maken door:

- Democratische waarden aan te leren zoals bijv. samen meedoen, gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen.
- Oog en respect te hebben voor culturele verschillen
- Oog en respect te hebben voor individuele verschillen
- Oog en respect te hebben voor de natuur en omgeving waarin wij leven.

Dit doen wij op onze IKC's bijvoorbeeld door:

- Netjes met speelgoed omgaan en dit ook weer opruimen op de juiste plaats.
- Geen andere kinderen pijn doen.
- Niet schreeuwen maar gewoon praten.
- Zelf laten oplossen van issues die redelijkerwijs op te lossen zijn door het kind.
- Samenwerken, bijvoorbeeld tijdens het activiteitenaanbod.
- Routine en ritme aan te bieden.
- Hanteren van een pestprotocol.

Interactievaardigheden

Riksen-Walraven concludeert dat de proceskwaliteit afhankelijk is van een groot aantal factoren die elkaar onderling beïnvloeden én dat de proceskwaliteit staat of valt met de interactievaardigheden van de pedagogisch medewerkers. Door haar interacties met de kinderen zelf en door haar invloed op de interacties van die kinderen met leeftijdsgenoten en met de materiële omgeving, bepaalt de pedagogisch medewerker in hoge mate de kwaliteit van ervaringen die kinderen in de kinderopvang opdoen.

De pedagogisch medewerker zet hiervoor een zestal vaardigheden in. Die zijn gebaseerd op kenmerken waarvan we uit ontwikkelingspsychologisch onderzoek weten dat ze bevorderlijk zijn voor het bieden van veiligheid, voor het bevorderen van persoonlijke en sociale competentie en voor het eigen maken van een aantal basale regels, waarden en normen¹:

Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker heeft individuele aandacht voor het kind. De pedagogisch medewerker luistert naar de kinderen en gaat ook met hen in gesprek. Ze ziet of een kind zich wel of niet prettig voelt en ze reageert hier op een goede manier op. Dit doet zij door oog te hebben voor de signalen die kinderen afgeven en hierop positief te reageren. Zij bouwt een relatie op met de kinderen waarbinnen zij zich veilig en geborgen voelen.

Autonomie respecteren

De pedagogisch medewerker laat kinderen waar mogelijk vrij in wat ze willen gaan doen. Wanneer ze om hulp vragen laat de pedagogisch medewerker hen zelf naar oplossingen zoeken. Ze stimuleert de kinderen in hun spel en accepteert en respecteert de ideeën van het kind. Zij heeft hierbij oog voor de eigenheid van ieder kind en houdt hier in haar eigen gedragingen rekening mee. Ook zorgt zij ervoor dat ze aansluit bij het tempo en reactie van het kind. Een kind kan zich hierdoor op eigen tempo ontwikkelen.

Praten, uitleggen en luisteren

Bij alles wat een pedagogisch medewerker doet legt zij uit wat ze doet, ziet en hoort. Dit op het niveau dat bij het kind past. Wanneer ze bijvoorbeeld met de kinderen een activiteit gaat doen vertelt zij duidelijk wat de bedoeling is. Hierbij bespreekt de medewerker bijvoorbeeld met de kinderen hoe het resultaat behaald zou kunnen worden of doet het voor en geeft ruimte voor vragen en oplossingen van de kinderen. Door woorden te geven aan wat je doet neem je het kind mee in je bedoelingen en erken je de autonomie van het kind. Van het verschonen van een baby tot aan koken tijdens een BSO activiteit.

Structuur en rituelen

Kinderen hebben vaak te maken met veel nieuwe indrukken en ervaringen. Om zich veilig te voelen en dingen te durven ondernemen, zijn houvast en duidelijkheid voor kinderen belangrijk. Pedagogisch medewerkers kunnen dat bieden door te zorgen voor structuur en continuïteit. Dit betekent: Ervoor zorgen dat de overgangen voor de kinderen zo soepel mogelijk verlopen. En kinderen houvast bieden door vaste gewoonten, rituelen en ritmen, duidelijkheid en consequent zijn. De pedagogisch medewerker geeft duidelijk leiding en stelt grenzen. Daarnaast vertoont zij zelf voorbeeldgedrag. Zij voorkomt gedragsproblemen door een goede inrichting van de ruimte.

Ondersteunen van positieve relaties tussen kinderen

De kinderopvang is de ideale plek om plezier en ervaringen op te doen in sociale contacten. Het is de basis voor samenspel. Met het ondersteunen van positieve relaties tussen kinderen, stimuleert de pedagogisch medewerker vriendschap tussen kinderen en plezier in samen spelen. Zij stimuleert verbondenheid in de groep en creëert hierbij een wij-gevoel. Dit doet zij door kinderen in contact te brengen met andere kinderen en dit contact positief te begeleiden (indien nodig); het op te merken, benoemen en ondersteunen van de interacties die ontstaan.

¹ Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: Doelstellingen en kwaliteitscriteria (expertisecentrumkinderopvang.nl)

Ontwikkeling stimuleren

De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door hen materialen en activiteiten aan te bieden die hierop gericht zijn. Het is de taak van de pedagogisch medewerker deze activiteiten zodanig vorm te geven dat zij uitnodigen tot ontspannen en spelenderwijs bezig zijn met (nieuwe) vaardigheden. Met ontwikkelingsstimulering bedoelen wij concreet: goed naar het kind kijken om te ontdekken waar voor dit kind de uitdaging ligt en het interesse gebied. De pedagogisch medewerker ondersteunt daarmee het kind naar de zone van de naaste ontwikkeling.

Ontwikkeling van het kind

Uitdagen en uitlokken van ontwikkeling

In de eerste twee jaar ontwikkelt een baby zich op allerlei gebieden. Het kind groeit niet alleen snel, maar ontwikkelt bijvoorbeeld ook een dag- en nachtritme en leert praten. Om zich te kunnen ontwikkelen hebben baby's vooral verzorging en veiligheid nodig.

Ze ontdekken het verschil tussen hun ouders en andere mensen, waarbij ze eenkennigheid kunnen ontwikkelen. Ze ontwikkelen zich motorisch: ze leren grijpen en vastpakken, zitten, kruipen, om uiteindelijk te gaan staan en lopen. Ze maken grote stappen in hun taalontwikkeling: beginnen anderen te begrijpen en gaan hun eerste woordjes zeggen. Ook krijgen ze een eigen wil en eigen gevoelens. Kinderen van ongeveer 2 jaar oud willen en kunnen steeds meer zelf doen. Daarvoor hebben ze vertrouwen nodig in de mensen om zich heen en in zichzelf. Ouders kunnen hun kind daar van jongs af aan al in ondersteunen.²

In de peutertijd ontwikkelt een kind zich snel. De peuter begrijpt en spreekt steeds meer woorden en zinnen, speelt meer samen met andere kinderen en doet steeds meer dingen zelf. Ze oefenen met zelfstandig worden. Wanneer het even niet lukt, kan dat frustrerend zijn voor een peuter. Driftbuien zijn dan ook heel normaal in deze fase.

Zowel in de babytijd als in de peuterleeftijd heeft een kind jouw steun en hulp nodig. Aan de ene kant door te kijken en luisteren naar wat het kind wil, aan de andere kant door je kind een beetje de gang te laten gaan om dingen te ontdekken. Het is belangrijk om met het kind te praten.

Je helpt een kind de wereld te begrijpen door uit te leggen hoe iets werkt en waarom dingen gaan zoals ze gaan. Je kunt bijvoorbeeld voorwerpen en hun eigenschappen benoemen, zoals de kleur en vorm. Of gevoelens en gebeurtenissen. Zo stimuleer je de taal- en denkontwikkeling van je kind. Praten over regels, over wat wel en wat niet mag, hoort er ook bij. Dat zijn de normen en waarden die je je kind meegeeft.³

Je veilig voelen en uitgelokt worden tot spel zijn voorwaarden voor een kind om tot spelen en ontwikkelen te komen. Wij dagen het kind uit om zich te (willen) ontwikkelen, door bijvoorbeeld in het doelenaanbod beredeneerd aandacht te hebben voor de 4 ontwikkelingsdomeinen: taal-, reken-, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling. Deze vier domeinen kunnen verdeeld worden over drie gebieden van de ontwikkeling, en wel die van het denken, het doen en het voelen. Een korte toelichting daarop:

Sociaal Emotionele ontwikkeling

Wij streven ernaar de sociale houding van een kind ten aanzien van zichzelf en zijn omgeving positief te stimuleren. Het kind krijgt de kans om zichzelf te leren kennen, accepteren en waarderen. Door hem een vertrouwde en veilige omgeving te bieden en consequent met hem om te gaan, krijgt hij een positief zelfbeeld. Het kind leert dat hij deel uitmaakt van een groep, leert respect te hebben voor een ander en bij te dragen aan een positieve groepssfeer. Door verschillende activiteiten en spelvormen, die het kind aanspreken, wordt de fantasie en creativiteit vergroot. We stimuleren daarbij:

- Uiten, benoemen en omgaan met emoties

² <https://www.nji.nl/ontwikkeling/de-ontwikkelingen-van-je-kind-in-de-eerste-twee-jaar>

³ <https://www.nji.nl/ontwikkeling/de-ontwikkeling-van-je-peuter>

- Zelfrespect en zelfwaardering
- Omgaan met anderen en omgeving
- Creativiteit en fantasiebeleving vergroten

Cognitieve ontwikkeling – taal & rekenen

Taal

De taalontwikkeling is een belangrijk onderdeel bij de cognitieve ontwikkeling van (jonge) kinderen. Het gaat niet alleen om actief taalgebruik (het spreken), maar ook om passieve taalontwikkeling (de begripsvormen) en de non-verbale taal.

Communicatie is belangrijk: het kind leert de taal begrijpen en zelf iets duidelijk te maken. Stimuleren van de taalontwikkeling vindt op vele verschillende manieren vrijwel doorlopend plaats. Dit gebeurt door praten, non-verbale communicatie, lezen, interactie, vertellen in de kring etc. Wij gebruiken bij de peuteropvang de methode Logo 3000 ter ondersteuning van dit woordenschaataanbod.

Rekenen

De rekenontwikkeling is een belangrijk onderdeel bij de cognitieve ontwikkeling van (jonge) kinderen. Het gaat er hierbij om dat kinderen in betekenisvolle situaties op een speelse wijze ervaringen opdoen over bijvoorbeeld getallen, tijd en meten.

Door bij de peuteropvang te werken met een erkend VE programma, stimuleren we de rekenontwikkeling van kinderen met het aanbieden van rekenactiviteiten. Hierbij werken we aan voorbereidend rekenen en dragen we bij aan een inhoudelijke aansluiting op het rekenonderwijs in groep 1.

Motorische ontwikkeling - grove en fijne motoriek

Bij de motorische ontwikkeling valt de groei van het lichaam op, maar ook de grove en fijne motoriek en de zintuigen ontwikkelen zich in hoog tempo. De peuter leert om zijn lichaam te beheersen en sturing te geven aan zijn lichaamsdelen. Dit aspect van ontwikkeling is een belangrijke voorwaarde voor de taal- en cognitieve ontwikkeling.

Wij bieden de peuter een veilige omgeving, waar hij zich in eigen tempo motorisch kan ontwikkelen, gestimuleerd door het aanwezige materiaal. Wanneer wij signaleren, dat de motorische ontwikkeling dreigt te stagneren, bieden wij de peuter specifieke spelletjes en spelmateriaal aan. Wij willen bereiken, dat de peuter op zijn eigen niveau goed kan functioneren en dat de groei ten aanzien van de sturingsmogelijkheden vloeiend verloopt.

3. PRAKTISCHE INFORMATIE VAN DE LOCATIE

Hoe doen we het?

Kinderopvang H³O algemeen

In onze pedagogisch visie staat omschreven wat we belangrijk vinden, waar we met elkaar voor staan en gaan. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de manier waarop we binnen Stichting H³O handen en voeten geven aan de kinderopvang. In de uitwerking van het pedagogisch beleid voor de praktijk koppelen we het H³O verhaal doorlopend aan de Wet Kinderopvang, het is daarom een levend document. Hierbij stellen we ons continue de vragen:

- Hoe zien we het? Hoe doen we het?
- Komt het ten goede aan de kwaliteit van onze kinderopvang?
- Wat zegt de wet- en regelgeving hierover?

Wanneer we twijfels hebben of we bepaalde zaken goed geregeld hebben of kunnen regelen, nemen we contact op met externe organisaties/professionals voor advies.

Functies binnen de kinderopvang

Pedagogisch medewerker

Een pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg van de kinderen, en voor het reilen en zeilen van de locatie.

Invalkracht

Invalkrachten hebben dezelfde taken als de vaste pedagogisch medewerkers van de peuteropvang. We proberen zoveel mogelijk dezelfde gezichten in te zetten zodat kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers niet teveel vreemde gezichten zien.

Stagiaire

Stagiaires leren de pedagogische vaardigheden onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. Ook wordt al tijdens de stage gelet op kwaliteit, inzet, werkhouding en betrouwbaarheid. Want er is een mogelijkheid dat zij in de toekomst collega's worden. Door de aanwezigheid van stagiaires is er meer persoonlijke aandacht voor de kinderen.

Vrijwilliger

De vrijwilliger is een volwassene die onder begeleiding van de pedagogisch medewerker ondersteunende taken uitvoert op de kinderopvang. Deze persoon voert de taken altijd uit onder de verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker. Door de komst van de vrijwilliger is er meer persoonlijke aandacht voor de kinderen.

Pedagogisch beleidsmedewerker (VE)

De beleidsmedewerker heeft de verantwoordelijkheid voor het vormgeven, evalueren en implementeren van pedagogisch beleid. Ook het VE beleid valt hieronder. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker staat omschreven in het coachplan (bijlage 2).

Pedagogisch coach

De coach is met regelmaat aanwezig op de groep om de pedagogisch medewerkers te begeleiden bij het realiseren van een aanbod met een hoge kwaliteit. De coach stelt de pedagogisch medewerkers in staat om kwaliteitswinst te boeken op aspecten als opbrengstgericht werken en het werken met ouders. De coach voert met alle pedagogisch medewerkers coaching gesprekken in het kader van kwaliteitsverbetering. Hierbij geldt de voorwaarde dat elke beroepskracht jaarlijks coaching ontvangt. Voor de inhoud van het coachplan (bijlage 2).

LRK nummer(s) - kindplaatsen

Het actuele aantal kindplaatsen per LRK is inzichtelijk via het [Landelijk Register Kinderopvang](#).

Sector	Kindplaatsen	LRK nummer
Peuter- en kinderopvang	16	195767111
Buitenschoolse opvang	66	318250706

Over de locatie

Op dit IKC bieden we naast onderwijs de volgende kinderopvangsoort(en):

☒ peuteropvang	☒ voorschoolse opvang
☐ kinderdagverblijf	☒ naschoolse opvang

Contactgegevens

De kinderopvang is onderdeel van het IKC en dit IKC maakt deel uit van Stichting H³O.

Stichting H³O Kolfstraat 120 3311 XL Dordrecht 078 890 5000 Secretariaat: secretariaat@h3o.nl Kinderopvang H ³ O: opvang@h3o.nl	IKC de Sterrekijker Boogschutter 71 3328 KC Dordrecht Tel: 078-8905808 (POV) / 078-8905809 (BSO) sterrekijker@h3o.nl Openingstijden: 07.00-18.30 uur (dagelijks)
---	---

Afdeling	Telefoon	Email
Algemeen	078-8905800	sterrekijker@h3o.nl
POV	078-8905808	-
BSO	078-8905809	-

Collega's betrokken bij de kinderopvang

Functie	Naam	E-mail
Directeur IKC	Dennis Hoek	dhoek@h3o.nl
Adjunct-directeur IKC	Sander van Aarle	svanaarle@h3o.nl
Pedagogisch coach/beleidsmedewerker	Nelleke Verhaar	nverhaar@h3o.nl
Intern begeleider	Mariëtte van der Kraan	mvanderkraan@h3o.nl

Openingstijden per opvangsoort

Naam groep	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Totaal VE aanbod (=16 uur)
POV groep 1	8.15 - 12.15 12.15 – 14.15	-	8.15 - 12.15	-	8.15 – 12.15 12.15 – 14.15	16 uur
POV groep 2	-	8.15 – 12.15 12.15 – 14.15	-	8.15 – 12.15	-	

Dienstrooster POV

De pedagogisch medewerkers hebben elke week een vast rooster (uitzonderingen kunnen ontstaan door onvoorziene omstandigheden als ziekte of overig verzuim). Dit rooster is te vinden in KindPlanner. Mogelijk worden zij ondersteund door een stagiaire en/of vrijwilliger.

Groep	Naam	Functie	Werkdagen
POV groep 1	Carolien	Pedagogisch medewerker	Ma – woe - vrij
	Lydia	Pedagogisch medewerker	Ma - vrij
	Vanessa (zwangerschapsverlof)	Pedagogisch medewerker	Woe
	Petrine (voor verlof Vanessa en ziekteverlof Lydia)	Pedagogisch medewerker	Ma – woe
POV groep 2	Simone	Pedagogisch medewerker	Di – do (voor verlof Vanessa)
	Claudia	Pedagogisch medewerker	Di - do
	Vanessa (zwangerschapsverlof)	Pedagogisch medewerker	Do

Onze werkwijze

De samenwerking binnen het IKC

Op ons IKC hebben we een fijne samenwerking tussen de leerkrachten en de pedagogisch medewerkers. Drie keer per jaar is er een overleg tussen de kleuterleerkrachten en de pedagogisch medewerkers. We evalueren onze gemaakte afspraken over de doorgaande lijn en zoeken naar mogelijkheden voor nog meer samenwerking.

Er is een intensieve samenwerking met de intern begeleider. Zij is betrokken bij eventuele zorgen om de ontwikkeling of het gedrag van de peuters.

De doorgaande ontwikkelijn tussen opvang-onderwijs

De doorgaande lijn op ons IKC bestaat uit de volgende onderdelen:

- We maken gebruik van hetzelfde kindvolgsysteem.
- Jaarlijks zijn er enkele thema's en/of feesten die zowel bij de peuters als bij de kleuters behandeld of gevierd worden en waarbij we de samenwerking zoeken.
- Er is een warme overdracht bij de overgang van de peuteropvang naar school.

Bij zorgen om de ontwikkeling of het gedrag van de peuters is er een intensieve samenwerking met de intern begeleider waardoor, wanneer gewenst of nodig, begeleiding tijdig gestart wordt.

De buitenruimte

De peuteropvang heeft een eigen buitenruimte welke kan worden afgesloten door een hek te sluiten. Daarnaast is het ook mogelijk om op het grote plein te spelen waarbij samenspel met de kleuters ontdekt en gestimuleerd kan worden.

Het gebruik van gezamenlijke ruimtes

Opvang en onderwijs maken gezamenlijk gebruik van de speelhal. Dit gebeurt volgens afspraak. Ook kan er door de peuteropvang gebruik gemaakt worden van het leerplein. Hier staan diverse speelhoeken en kan samenspel met de kleuters ontdekt en gestimuleerd worden.

Ondersteuning medewerkers/kinderen

De medewerkers worden bij de uitvoering van hun taken ondersteund door de pedagogisch coach. Bij eventuele zorgen om de ontwikkeling of het gedrag van de peuters is zij ook ondersteunend betrokken en is er, wanneer gewenst, een samenwerking met de intern begeleider. Er is een intensieve samenwerking met de intern begeleider. Zij is betrokken bij eventuele zorgen om de ontwikkeling of het gedrag van de peuters.

De werkwijze, maximale grootte en leeftijdsopbouw van de groepen

Opvang in stamgroepen – KDV en POV

De kinderen worden opgevangen in stamgroepen. Dit is een vaste groep kinderen, gebaseerd op leeftijd en aanwezigheid van de kinderen met vaste pedagogisch medewerkers die de groep begeleiden, waaronder één mentor voor elk kind.

Op dit IKC gaan we als volgt om met de leeftijdsopbouw en maximale groepsgrootte per groep:

Leeftijdsopbouw en maximale groepsgrootte per groep
Peuteropvang: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

H³O volgt hierin de vaste en wettelijke afspraken uit artikel 9. Stabiliteit van de opvang voor kinderen⁴, bijvoorbeeld:

- *Elk kind wordt opgevangen in één vaste stamgroep (contractueel vastgelegd);*
- *Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouders kan een kind gedurende een tussenhouder en ouders overeengekomen periode worden opgevangen in één andere stamgroep dan de stamgroep (toestemmingsformulier invullen/ondertekenen);*
- *Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepruimtes;*

De samenstelling van de stamgroepen kan dan ook in de loop van de opvangperiode variëren. Bij het samenstellen van de stamgroepen spelen ook wettelijke bepalingen een rol. In de wet kinderopvang is de maximale groepsgrootte voor de verschillende leeftijdsgroepen aangegeven. Deze is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen in het algemeen en van een homogene of heterogene samenstelling qua leeftijd van de groep. Hierbij worden verschillende formules gehanteerd voor de dagopvang. Wij gebruiken hiervoor de tool www.1ratio.nl.

Het IKC laat aan de ouders en het kind weten:

- in welke stamgroep het kind geplaatst is;
- wie de mentor is;
- welke medewerker(s) op welke dag aan de betreffende groep zijn toegewezen.

Op ons IKC informeren wij de ouders en kinderen hier als volgt over:

Aan ouders:

Zodra een kind geplaatst wordt op onze peuteropvang, wordt er meteen een mentor aan het kind toegewezen. De mentor is bij voorkeur degene die het kind het meeste zal zien, maar in ieder geval een beroepskracht van de groep waarin het kind is geplaatst. Ouders ontvangen via KindPlanner een berichtje waarin ze worden voorgesteld aan de mentor van hun kind. Daarnaast neemt de mentor zelf contact op met de ouder en het kind voor een eerste gesprek.

Aan kinderen:

Tijdens het intakegesprek maken we (nogmaals) kenbaar aan de ouders en het kind wie de mentor van het kind is en wat er van een mentor kan en mag worden verwacht.

Activiteiten buiten de eigen groep

H³O vindt het belangrijk om interactie tussen kinderen mogelijk te maken en te stimuleren. Hiervoor worden geregeld activiteiten ondernomen buiten de eigen groepsruimte en/of buiten de eigen stamgroep. De

⁴ Besluit Kwaliteit Kinderopvang

uitwerking van de activiteiten is voor elk IKC verschillend. Ook wordt soms binnen het IKC een uitstapje gemaakt naar een andere klas/ruimte voor een gezamenlijke activiteit, waarbij groepen samenwerken.

Voor activiteiten buiten de locatie verwijzen we naar het “**protocol uitstapjes**” in de map protocollen.

Vaste activiteiten buiten de eigen stamgroepruimte voor dit IKC:

Datum	Activiteit	Onder begeleiding van	Ruimte	Bijzonderheden
Dinsdag	Gym	Vakleerkracht gym IKC	Gymlokaal	Binnen het IKC
Vrijdag	Gym	Vakleerkracht gym IKC	Gymlokaal	Binnen het IKC
25/26-01-2023	Gezamenlijk voorleesontbijt	Pedagogisch medewerker	kleuterklas	Binnen het IKC

Maximale groepsgrootte - Beroepskracht Kindratio (BKR)

De maximale grootte van de stamgroep wordt bepaald op grond van tabel 1 in het [Besluit Kwaliteit Kinderopvang](#). Om het beroeps-kind ratio te berekenen maken we gebruik van de [BKR Rekentool op 1ratio.nl](#).

Wanneer we afwijken van de BKR - specifiek voor KDV

Een locatie bepaalt zelf wanneer zij wel en niet afwijkt van de BKR. Dit is, op een dag, maximaal 3 uur toegestaan, mits bij de dagopvang ten minste tien aaneengesloten uren opvang wordt geboden. Het afwijken van de BKR is hierdoor alleen mogelijk bij de dagopvang en bij de BSO tijdens studiedagen en in vakanties. Voorwaarde die de wet hierbij stelt is dat minimaal de helft van het op basis van de BKR vereiste medewerkers wordt ingezet. Een locatie mag niet afwijken van de BKR wanneer dit niet schriftelijk is vastgelegd. De locatie omschrijft daarom in onderstaand schema hoe verantwoord omgegaan wordt met het wel/niet van de BKR afwijken. Een overzicht van de ingezette beroepskrachten en presentielijsten van kinderen, inclusief een indicatie van de aankomst- en vertrektijden zijn in te zien in KindPlanner.

Momenten waarop we afwijken van de BKR m.b.t. de 3-uurs regeling (KDV):

Niet van toepassing.

Pedagogische afwegingen wanneer we afwijken van de BKR:

Niet van toepassing.

Hoe we aandacht besteden aan de behoeften van het kind bij inzet minder pm'ers:

Niet van toepassing.

Locatie overstijgende opvang – alleen voor locaties met KDV

Ouders worden via het contract geïnformeerd over het al dan niet plaatsvinden van locatie-overstijgende opvang. Bij H³O vindt locatie-overstijgende opvang alleen plaats tijdens de vakantieopvang van de BSO.

Opvang in de vakantie – alleen voor locaties met KDV

Opvang buiten de eigen stamgroep vindt mogelijk plaats tijdens de vakantieopvang, waarbij kinderen uit verschillende stamgroepen mogelijk gezamenlijk deelnemen aan een activiteit of wanneer er minder stamgroepen geopend zijn. De vakantietijd moet een bijzondere tijd zijn voor kinderen, waarin leuke dingen ondernomen worden.

Afspraken over het wennen

Intake

Wanneer een kind nieuw op de kinderopvang wordt geplaatst, vindt er vooraf met de ouders een intakegesprek plaats op de locatie. Hierin wordt de ontwikkeling en de voorgeschiedenis van het kind besproken. Het intakegesprek wordt (indien mogelijk) door of samen met de mentor afgenomen. Samen met ouders worden praktische zaken besproken rondom de invulling van de opvang van hun kind. De afspraken rondom het wennen zullen per kind verschillend zijn, omdat ieder kind uniek is en het nooit van tevoren te bepalen is hoe een kind zal reageren. “Buiten contractueel” wennen is helaas niet toegestaan. Dit gaat altijd in goed overleg tussen de locatie en ouder(s). Nadat het contract getekend is, is het eventueel mogelijk om uren langzaam op te bouwen. Het is zaak dit goed af te stemmen met de ouders en medewerkers van de locatie.

Wennen bij doorstroom naar een andere groep

We streven naar zo stabiel mogelijke opvang voor alle kinderen. Het kan voorkomen dat een kind doorstroomt naar een nieuwe stamgroep, bijvoorbeeld bij het bereiken van een bepaalde leeftijd. Voor het kind en de ouder(s) kan het helpend zijn om van tevoren kennis te maken met de nieuwe groepsgenoten en medewerkers. In overleg met de ouder en wanneer de bezetting het toelaat, kan er een afspraak gemaakt worden om te komen wennen.

Het wennen bij een nieuwe stamgroep zien wij als een activiteit buiten de stamgroep. Hierbij draait een kind, wanneer de BKR het toelaat, maximaal 2 uur mee op de nieuwe groep. Dit communiceren we als zijnde wenmoment naar de ouders. Ook wanneer het kind 4 jaar wordt en naar school gaat, vinden we een goed wentraject erg belangrijk. Ieder IKC heeft hierin een eigen wenbeleid. Op ons IKC doen we dit als volgt:

Vóór start van de opvang:

- De mentor heeft met de ouder en kind een intakegesprek voor de start van de opvang. Hierbij wordt besproken wat er verwacht kan worden.
- Wanneer nodig of gewenst is het mogelijk om afspraken te maken over het starten met een korter dagdeel of dat ouders er bij het brengen iets langer blijven.

Extra aandacht tijdens de wenperiode:

- Observeren.
- Zorg dat je de namen van kind en ouders snel kent.
- Begeleiding waar nodig om het kind op weg te helpen.
- Tijd nemen voor overdracht/contact met de ouders.

Naar een nieuwe stamgroep in de opvang:

- Tussen de pedagogisch medewerkers vindt een overdracht plaats.
- De pedagogisch medewerker / mentor van de nieuwe groep legt contact met de ouder en kind om zich voor te stellen en eventuele vragen te beantwoorden.

Bijna 4 jaar en naar school en/of BSO:

- Rond 3 jaar en 10 maanden neemt de pedagogisch medewerker initiatief tot een overdrachtsgesprek met de leerkracht. Ook worden de wenafspraken gemaakt zodat de peuter kan gaan wennen in de kleuterklas.
- Een pedagogisch medewerker van de BSO neemt contact met ouders op voor een intakegesprek.

Vertrouwde gezichten

Omdat heel jonge kinderen de veiligheid krijgen van degenen die voor hen zorgen, de pedagogisch medewerkers, is juist voor hen herkenbaarheid heel belangrijk.⁵

We houden ons hierbij aan wat de wet ons voorschrijft, namelijk:

- Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt dan worden er ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind in de leeftijd tot één jaar;
- Aan een kind van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt dan worden er ten hoogste vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.
- *Versoepeling: Onder voorwaarden kan door de houder i.g.v. ziekte, vakantie of verlof afgeweken worden van de verplichting dat per dag ten minste een vaste beroepskracht aanwezig is in de stamgroep. (zie [flyer wetswijziging 1 juli 2023](#))*

Wanneer de versoepeling van toepassing is (of is geweest) beschrijven we onderstaand de concrete wijze waarop we de emotionele veiligheid en stabiliteit voor de kinderen waarborgen:

We zorgen voor een goede overdracht waardoor de bijzonderheden van de kinderen bekend zijn. Daarnaast zorgen we ervoor dat de werkwijze en de dagstructuur ook zijn zoals beschreven, zodat dit veiligheid en stabiliteit geeft. Ouders worden ook ingelicht over de personeelswijziging, mondeling of via een bericht in Parro.

De mentor als contactpersoon

Ieder kind krijgt bij de kinderopvang een eigen mentor toegewezen. De mentor is een vaste beroepskracht van het kind en bespreekt de ontwikkeling van het kind met de ouders. Daarnaast is de mentor zowel voor de ouders als het kind het eerste aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

Tijdens het intakegesprek horen ouder en kind wie dit is en wat de rol van een mentor is. Wanneer het kind een andere mentor krijgt, bijvoorbeeld omdat het naar een andere groep gaat, dan laten we weten wie de nieuwe mentor wordt. In KindPlanner is te vinden wie de mentor van een kind is.

Op ons IKC verloopt de intakeprocedure als volgt:

De gekoppelde pedagogisch medewerker (mentor) nodigt de ouders uit voor een intakegesprek voorafgaand aan de start van de opvang. Tijdens dit gesprek informeert de mentor de ouder(s) over onder andere de werkwijze, het activiteitenaanbod, het volgen van de ontwikkeling en de rol van de mentor.

Personeel

Kwalificatie pedagogisch medewerkers

Alle medewerkers, inclusief inval- en uitzendkrachten, beschikken over:

⁵ <https://www.boink.info/ikk-uitgelicht>

- een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang
- een verklaring omtrent gedrag (VOG) en zijn gekoppeld aan het Personenregister Kinderopvang.

We houden ons aan de eisen die aan pedagogisch medewerkers gesteld worden vanuit de CAO. Alle medewerkers die op een VE groep werkzaam zijn beschikken over een geldig VE diploma.

Beroepskrachten-in-opleiding, stagiairs en vrijwilligers

BBL medewerkers en BOL stagiairs werken continu onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker, die 'on the job' feedback geeft. De werkbegeleider is een ervaren beroepskracht die hiervoor een interne training bij het SBB heeft gevolgd. Deze training wordt in company aangeboden bij H³O. De BBL medewerker of BOL student en de werkbegeleider evalueren om de 5 á 6 weken de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Bijv. met het zogenaamde voortgangsformulier en/of scholingsplan BBL. Het scholingsplan BBL is gebaseerd op de kerntaken uit het kwalificatiedossier (van de opleiding pedagogisch medewerker kinderopvang). Uiteraard is er daarnaast ruimte voor opdrachten vanuit de opleiding.

BBL en stagiairs staan steeds op dezelfde groep. Dit in verband met hun ontwikkelingsfase. Als er op onze locatie een BBL of stagiair is, dan informeert de leidinggevende en/of pedagogisch coach de ouders hierover via de ouder-app of het informatiebord naast de deur. De taken die hij of zij doet, staan beschreven in het scholingsplan BBL en het stagebeleid. Dit is op te vragen bij de praktijkopleider H³O.

Een beroepskracht in opleiding mag op een dagopvanggroep als vaste beroepskracht (vast gezicht) ingezet worden, naast een gekwalificeerde medewerker, mits zij/hij het eerste leerjaar heeft afgerond. Wanneer hier gebruik van wordt gemaakt is er een begeleidingsplan aanwezig waarin beschreven wordt hoe de beroepskracht in opleiding wordt begeleid. Dit plan is ondertekend door de beroepskracht in opleiding, de opleidingsbegeleider en de praktijkbegeleider.

Op onze locatie hebben we op dit moment:

☐	vrijwilligers	
☒	stagiaires	Iris Daphne
☒	beroepskrachten in opleiding	Shakira

Professionalisering medewerkers – coachplan en opleidingsplan

In het **Coachplan** en **Opleidingsplan** staat omschreven hoe wij binnen H³O omgaan met de basiskwalificatie, VE, babyscholing, 3F, BHV en kinder-EHBO vanuit het recht op ontwikkeling en professionalisering.

Veiligheid en gezondheid

Voor alle specifieke aspecten rondom veiligheid en gezondheid verwijzen wij naar het **Beleid Veiligheid & Gezondheid** en het **protocollenboek**.

Zindelijkheid

De meeste kinderen zijn tussen hun tweede en derde levensjaar toe aan zindelijk worden. Een kind kan zindelijk worden wanneer het zelf kan aangeven dat het naar de wc moet. Ook moet het kind het even kunnen ophouden, dit is een vaardigheid die het kind moet leren. Tot die tijd is het van belang om in de gaten te houden wanneer je kunt beginnen met oefenen om op de pot te zitten of naar de wc te gaan. Samen met de

ouders wordt bepaald hoe we de zindelijkheidstraining van thuis en opvang zoveel als mogelijk en haalbaar op elkaar laten aansluiten.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

- Enkele keren per dag hebben we een plas- en verschoonronde. Hierbij komen kinderen op een laagdrempelige manier in aanraking met het gebruik van het toilet en zien zij hun groepsgenootjes dit ook doen.
- Ouders informeren de opvang wanneer ze thuis gestart zijn met de zindelijkheidstraining.
- Samen met ouders spreken we af hoe we het kind begeleiden.
- Wanneer het kind rond de 4e verjaardag naar school gaat, verwachten we dat het kind zindelijk is. Wanneer dit nog niet het geval is, wordt tijdig overlegd met ouder, leerkracht, mentor en (indien gewenst) de OK-coach over hoe dit het best aangepakt kan worden.

Met elkaar eten en drinken

Het IKC is dé plek om kinderen en jongeren bewust te maken van gezonde en duurzame voeding. Werken aan gezondheid op school loont. Het draagt bij aan betere schoolprestaties, minder schooluitval en een gezondere leefstijl.⁶

‘Wanneer je goed in je vel zit, speel, leer en ontwikkel je je beter’.

Vanuit deze gedachte hecht H³O waarde aan gezonde voeding. In de pijlers van de peuteropvang staat beschreven dat peuters en pedagogisch medewerkers water drinken, fruit eten en een gezonde boterham eten.

Voor het KDV hebben we (nog) geen H³O brede afspraken over gezonde en bewuste voeding. We adviseren hierbij te streven naar een bewuste en verantwoorde balans tussen gezond en ongezond. Eén van de pijlers van de POV is “gezonde opvang”, waarbij we met elkaar afspraken gemaakt hebben over voeding.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

- Wij hebben een vast eet- en drinkmoment. Wij drinken met de kinderen (fruit)water of thee. Daarnaast bieden we de kinderen verschillende soorten fruit/groenten aan om te eten.
- Voor de lunch nemen de kinderen zelf hun eten en drinken mee. Wanneer wij signaleren dat de inhoud van de lunchtrommel niet passend is bij het beeld van een gezonde maaltijd voor een peuter, dan gaan we hierover in gesprek met de ouder.
- Wij houden rekening met allergieën van kinderen. I.v.m. een dieet of bepaalde (geloofs)overtuiging kan er van het voedingsbeleid afgeweken worden. Afspraken hierover worden vastgelegd in KindPlanner.
- Op de peuteropvang bieden we ook producten aan van buiten de Schijf van Vijf. Denk aan: tijdens verjaardagen of feestjes.
- Bewegen is een vast onderdeel van ons aanbod. Op dinsdag en vrijdag hebben we in de gymzaal een beweegles die wordt gegeven door een vakleerkracht. Daarnaast maken we via de methode Piramide gebruik van windwaaiers (beweegspellen) die we invoegen in ons dagritme.

Op ons IKC hebben we de volgende afspraken gemaakt over eten en drinken:

- Voor het eet- en drinkmoment zingen we een christelijk dankliedje.
- De kinderen worden gestimuleerd met hun mond dicht te eten.
- De kinderen wordt aangeleerd eerst hun mond leeg te eten voordat ze een nieuwe hap willen nemen of iets willen vertellen.
- De kinderen worden gestimuleerd hun beker met twee handen vast te houden.

⁶ <https://www.voedingscentrum.nl/professionals/gezond-op-school.aspx>

Trakteren

Natuurlijk mag het kind trakteren als het jarig is. Wij stimuleren dat de eetbare traktaties zo gezond mogelijk zijn. We adviseren de traktatie klein te houden. Een traktatie kan ook een kleine, goedkope niet-eetbare traktatie zijn. Voor gezonde traktatie-ideeën adviseren wij de traktaties op de website: www.voedingscentrum.nl/trakteren. Zijn er vragen over traktaties? Dan kan dat altijd overlegd worden met de pedagogisch medewerkers.

Op onze locatie hebben wij deze afspraken gemaakt over traktaties:

Wanneer een peuter wil trakteren in verband met zijn/haar verjaardag of een andere feestelijke gebeurtenis, dan is dit mogelijk. De ouder stemt de dag en tijd af met de pedagogisch medewerker.

Voor het specifieke beleid ten aanzien van hygiëne, voeding en gezondheid verwijzen wij naar het [Beleid Veiligheid & Gezondheid](#).

Samenwerking met ouders

De intake en contact

Het eerste contact dat we met ouders hebben is tijdens het intakegesprek, hierin informeren we ouders over de gang van zaken en maken we gezamenlijke afspraken. Wij vinden het erg belangrijk dat ouders een prettige eerste indruk hebben en dat ze hun kind met een goed gevoel aan ons toevertrouwen. We streven naar een goed contact met de ouders, zodat er wederzijds en opbouwend informatie over het kind uitgewisseld wordt. Ons doel is hierbij altijd de ontwikkeling van het kind optimaal tot zijn recht te laten komen.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

- Elke dag hebben wij ruimte voor een korte overdracht met de ouders over hoe het is gegaan en delen we eventuele bijzonderheden.
- Via de app Parro worden met regelmaat berichtjes gedeeld. Dit kunnen foto's zijn maar ook een informatief bericht.
- Er vinden periodieke gesprekken plaats naar aanleiding van de observaties in Bosos, mits ouders hier behoefte aan hebben.
- Naast de formele gesprekkencyclus kunnen er tussendoor op verzoek van ouders of de pedagogisch medewerkers ook gesprekken gevoerd worden.
- Elk nieuw thema wordt aan de ouders gepresenteerd via een themaposter.
- Maandelijks is er vanuit het IKC een oudernieuwsbrief waarin ook informatie te lezen is over de opvang.
- Er is een oudercommissie met ouders uit de peuteropvang en BSO. Ouders kunnen zelf ook de belangen van hun kind behartigen door zelf in de oudercommissie te gaan. De oudercommissie wordt onder de aandacht gebracht tijdens de intake en er wordt met enige regelmaat een oproep gedaan in de nieuwsbrief.
- Jaarlijks organiseren we enkele ouderbijeenkomsten waarbij ouders met elkaar in contact kunnen komen. De inhoud van deze bijeenkomsten varieert van formeel tot informeel.
- Gemiddeld één keer in de 8 weken organiseert de peutergroep een koffiemoment. Ouders zijn dan van harte welkom in de groep. Tijdens het koffiemoment is er tijd voor de ouders om een kijkje te nemen op de groep. De invulling van het moment kan verschillen. Soms staat een themaboek centraal. De pedagogisch medewerker introduceert dit boek en leest het op aantrekkelijke wijze voor aan ouders en peuters. Een andere keer zal het een meer informeel karakter hebben. Ook kan de Ouder-Kind Coach van het Sociaal Wijkteam aanwezig zijn om op een laagdrempelige manier in contact te komen met ouders.

Oudercommissie

Een kindcentrum waar meer dan 50 kinderen worden opgevangen is verplicht een oudercommissie te hebben. Op ons IKC is momenteel:

- ☐ wel een oudercommissie aanwezig, bestaande uit:

Anouk van der Rest – BSO

- ☒ geen oudercommissie aanwezig (d.w.z. er vindt alternatieve ouderraadpleging plaats)
Indien er (tijdelijk) geen OC is, maken wij bij advies-plichtige onderwerpen op de volgende wijze gebruik van een alternatieve ouderraadpleging:

De ouders worden in dat geval via Parro door de directeur (of door het bestuur via de directeur) geïnformeerd over een voorgenomen besluit. Daarbij wordt door de directeur gevraagd om advies. Ouders kunnen door middel van reply op het bericht hun advies geven. Afhankelijk van welk voorgenomen besluit kunnen daarbij zowel open vragen als meerkeuzevragen gesteld worden. De directeur geeft in het bericht aan binnen welke (wettelijke) termijn ouders hun advies kunnen geven. De algemene uitkomst van het advies worden na afloop bij de communicatie van het uiteindelijke besluit gedeeld met de ouders (ook weer via Parro).

De oudercommissie bepaalt zelf de eigen werkwijze en legt dit vast in het reglement oudercommissie (voor leden OC). Dit document is op te vragen bij de directeur van het IKC. Hoe we binnen H³O kijken naar de oudercommissie is vastgelegd in het huishoudelijk reglement oudercommissie (voor medewerkers kinderopvang H³O).

Niet tevreden - klachtenregeling

Stichting H³O doet er alles aan om dagelijks goede kwaliteit kinderopvang te bieden. Toch kan er een keer iets misgaan. Wij vinden het belangrijk dat ouders en verzorgers bij ons terecht kunt wanneer ze ontevreden zijn. Daarom hebben wij een interne klachtenregeling opgesteld. In de klachtenregeling beschrijven we onze werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. De regeling is te vinden op de website van H³O via [Klachtenregeling H³O Kinderopvang](#).

Ontwikkeling van het kind

Ontwikkeling volgen vanuit het kind-volgsysteem

Onze pedagogisch medewerkers volgen en stimuleren de ontwikkeling van jonge kinderen op het gebied van motoriek, spraak/taal en sociale competentie. De observaties van de pedagogisch medewerkers worden op vaste momenten besproken met de ouders.

Met behulp van een gericht kind-volgsysteem signaleren de pedagogisch medewerkers de eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling van de kinderen. Het kind-volgsysteem is zeer overzichtelijk; de pedagogisch medewerkers zien snel of een kind voldoet aan de ontwikkelnorm.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

Naam Kind-Volgsysteem

Bosos

Korte omschrijving van het kind-volgsysteem:

De kern van BOSOS:

- de opbrengsten van peuters worden goed in kaart gebracht;
- van daaruit kan gericht gewerkt worden aan de ontwikkeling van de peuter;
- er wordt een zorgvuldige overgang gecreëerd naar de basisschool, waarbij het kind zich zonder problemen verder kan ontwikkelen;
- het voldoet aan de eisen die de inspectie stelt aan het volgen van jonge kinderen en het verantwoorden van de opbrengsten.

Op de volgende momenten worden de peuters via Bosos geobserveerd

- Uitgebreide observaties bij 2.3 jaar, 2.9 jaar, 3.3 jaar en 3.9 jaar.
- Tussentijdse observaties bij 2.6, 3.0 en 3.6 van doelen die bij voorgaande observaties nog niet goed waren.

De wijze waarop we invulling geven aan de observatie en gesprekken cyclus:

- Voorafgaand aan de start voert de mentor een intakegesprek met de ouders van de peuter.
- Bij 2 jaar en 3 maanden is er bij de overdracht of tijdens een belmoment extra aandacht voor de afgelopen eerste periode.
- Rond 3 jaar worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek.
- Rond 3 jaar en 10 maanden worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek. Dit gesprek zal tevens het exitgesprek zijn waarbij de leerkracht ook aansluit en waarna de wenperiode op school zal starten.
- Naast deze formele gesprekkencyclus kunnen er tussendoor op verzoek van ouders of de pedagogisch medewerkers ook gesprekken gevoerd worden.
- Wanneer een kind een VE indicatie heeft zullen de gesprekken vaker plaatsvinden om zo de ontwikkeling en voortgang goed te kunnen volgen. Er zijn extra momenten rond 2,5 en 3,5 jaar.

Een concrete omschrijving van de wijze waarop wij gericht werken aan de ontwikkeling van het kind o.b.v. gegevens uit de observatiemethode:

- Het VE activiteiten aanbod stemmen we af op de ontwikkelingsfase van het kind door aan te sluiten bij de interesses en de observatiegegevens.
- Wanneer we zien dat het kind achterloopt in de ontwikkeling, kijken we welke VE activiteit goed aansluit bij het kind. De tutor activiteiten uit ons VE programma zijn hier speciaal geschikt voor.
- In overleg met de pedagogisch coach (wanneer dit noodzakelijk is op basis van onze observatiegegevens) stellen we voor een kind een plan van aanpak op om gericht te werken aan de ontwikkeling van het kind.
- Wanneer een kind voorloopt op de ontwikkeling, bekijken we mogelijkheden om het VE aanbod aan te passen in moeilijkheidsgraad. De pienter activiteiten uit ons VE programma zijn hier speciaal geschikt voor.

Reactie op het achterblijven van een ontwikkeling

Mochten er zorgen ontstaan rond de ontwikkeling van een kind, die op basis van observaties door zowel de pedagogisch medewerker als de pedagogisch coach bevestigd worden, dan worden er stappen ondernomen. Juist wanneer een kind al langer op de opvang is, kunnen de gegevens van eerdere observaties goed met elkaar vergeleken worden en de ontwikkeling goed in kaart worden gebracht.

Het in gang zetten van vervolgstappen gebeurt altijd in samenspraak met de pedagogisch coach. Alle stappen worden met de ouders besproken en indien nodig, met toestemming van ouders gezet. Wij vertellen dan onze bevindingen en wat er eventueel aan kan worden gedaan, zodat er structuur en duidelijkheid voor het kind komt. Ook wordt altijd aan de ouders gevraagd of er in de thuissituatie herkenning is met de “zorg” van de

kinderopvang. Wanneer het zorgen omtrent de taalontwikkeling bij een “regulier kind” tussen de 2,25 en 4 jaar betreft, is één van de eerste stappen die onderzocht wordt de mogelijkheid tot een VE indicatie voor 16 uur spelen.

Soms hebben ouders zelf al hulp gezocht (ingeschakeld). Zo niet dan kunnen wij hier een verbindende en adviserende rol in spelen. Dit kan bijvoorbeeld door het doorverwijzen naar het consultatiebureau of Sociaal Wijkteam zijn. Ook het adviseren tot logopedie of een observatie door een externe instantie bestaat tot de mogelijkheden.

De zorgroute op dit IKC is als volgt:

Bijvoorbeeld:

Binnen het IKC – altijd na informeren van ouder(s):

- Observatie door de pedagogisch coach
- Observatie door de intern begeleider

Buiten het IKC – altijd met toestemming van ouder(s):

- Mogelijk contact opnemen met:
 - o Consultatiebureau
 - o Sociaal Wijkteam - Ouder-Kindcoaches (0-4 jaar)
 - o Passende instantie – bijvoorbeeld voor observatie of begeleiding

Overdracht naar school of andere opvang

De beroepskrachten volgen en registreren de ontwikkeling van een kind structureel en hebben hierdoor een goed beeld van de behoeften, talenten, uitdagingen en ontwikkeling van een kind. Dit is waardevolle kennis die voor zowel voor de basisschool als de nieuwe opvang van belang is. Op basis van onze overdracht kan de basisschool de ontwikkelingslijn binnen het IKC doortrekken. Wanneer een kind vier jaar wordt is er een warme overdracht met de nieuwe leerkracht van het kind, de mentor en de ouder. Wanneer een kind naar een andere school (niet binnen dit IKC) gaat, sturen we de overdrachtgegevens alleen naar de school in overleg en met toestemming van de ouder.

Gaat een kind naar een BSO, dan deelt de mentor de informatie uit de overdracht, met toestemming van de ouder(s), ook met de BSO. Het dossier blijft op locatie wanneer het kinderdagverblijf en de BSO onder één dak zitten. De informatie dragen we dan ook mondeling over. Wanneer een kind naar één van onze andere BSO locaties gaat, dan verhuist het dossier mee en lichten we het mondeling toe indien dit wenselijk is. Gaat een kind naar een BSO van een andere kinderopvangorganisatie, dan krijgen ouders de overdrachtgegevens mee, zodat ze het zelf aan de pedagogisch medewerkers van de nieuwe BSO kunnen overhandigen.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

Rond 3 jaar en 10 maanden worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek. Dit gesprek zal tevens het overdracht gesprek zijn waarbij de leerkracht ook aansluit en waarna de wenperiode op school zal starten. Wanneer er zorgen over de ontwikkeling of het gedrag zijn zullen bij dit gesprek ook de ouders aansluiten. Ook de pedagogisch coach of intern begeleider wordt hierbij soms uitgenodigd zodat zij kan toelichten wat haar rol is geweest in de begeleiding.

Wanneer een kind naar de BSO gaat wordt, na toestemming van ouders, door de mentoren een overdracht uitgewisseld voor een goede start op de BSO.

Kwaliteit op de eerste plaats!

Om de kwaliteit van de kinderopvang te borgen en waar nodig te verhogen is op alle opvanglocaties een pedagogisch coach en beleidsmedewerker werkzaam.

Middels onderstaand **kwaliteitskader** voor de IKC's van H³O waarborgen we dat de kinderopvang van H³O voldoet aan alle factoren van pedagogische kwaliteit:

1. Dit **kwaliteitskader** dient als leidraad voor het pedagogische beleidsplan van elke kinderopvanglocatie van H³O en is de verbindende factor voor alle overige beleidsterreinen van een kinderopvang: Veiligheid en Gezondheid, Accommodatiebeleid, Personeelsbeleid en het Opleidingsplan.
2. **Continuïteit en stabiliteit** zorgen voor een voorspelbare en vertrouwde situatie voor kinderen, waarin zij medewerkers en de andere kinderen goed leren kennen. Dat betekent een stabiele groep, vaste pedagogisch medewerkers, een bekend dagritme met vaste rituelen in een bekende speel-leefomgeving, zodat geboden ontwikkelingskansen optimaal benut worden.
3. Er is **gekwalificeerd en geschikt personeel** met de juiste kennis en vaardigheden en de juiste attitude om het beleid in de praktijk vorm te geven.
4. **H³O is een professionele werk- en leergemeenschap**, waarbij medewerkers zich betrokken voelen. Iedere medewerker streeft permanent naar persoonlijke ontwikkeling wat de kwaliteit bevordert. Dit vereist continu aandacht voor scholing, coaching, reflectie, praktijkgericht onderzoek en input vanuit de wetenschap.
5. In 2023 doen we **onderzoek naar een passende kwaliteitsmonitor** om de continuïteit en stabiliteit van de (pedagogische) kwaliteit te bewaken.
6. De **wetgeving IKK** geeft duidelijke kaders aan een aantal regelingen die de kwaliteit van de kinderopvang nog verder omhoog brengen.
7. **Voorschoolse educatie** vindt plaats binnen de peuteropvang en heeft tot doel om peuters met een mogelijke (taal)achterstand, ook wel 'doelgroepkinderen' genoemd, beter voor te bereiden op de basisschool. Vanuit het oogpunt van gelijke kansen voor elk kind vindt H³O het zeer belangrijk dat binnen elke opvanglocatie bewuste keuzes gemaakt worden t.a.v. de programmakeuze, het volgsysteem en uitvoering van VVE. Deze vrijheid voor elk IKC biedt de mogelijkheid om inhoud en werkwijze binnen peuteropvang en basisonderwijs volledig op elkaar af te stemmen. Hiermee bewerkstelligen we een natuurlijke doorstroom van peuteropvang naar groep 1 van de basisschool.
8. **Elke locatie werkt met een VE-programma**, voorbeelden daarvan zijn o.a. Startblokken, Uk en PUK en Piramide. Elke locatie maakt hierin een eigen keuze die afgestemd is op de doorgaande lijn met de school en de populatie van de opvang en de school. De verschillende programma's zorgen ervoor dat er een beredeneerd aanbod is op de verschillende ontwikkelgebieden waarbij taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling voorop staan.
9. Binnen de kinderopvang streven we naar **een passende, uitdagende en leerrijke omgeving** voor de kinderen. Dit uit zich in het aanbod van diverse materialen en de specifieke activiteiten die aangeboden worden ter ondersteuning van bijvoorbeeld de taalontwikkeling. Onze visie is dat de uitdagende leeromgeving breder is dan de locatie zelf, hierin streven wij naar een directe samenwerking en verbinding met de thuisomgeving van de kinderen. Zo leggen wij de verbinding tussen opvang en thuis en stimuleren wij de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbieden van een boek- en speluitleen en het stimuleren van voorleesactiviteiten door ouders.
10. Elke locatie werkt binnen de peuteropvang met een **volgsysteem** om de ontwikkeling van de peuters te volgen en vast te leggen. Ook hier hebben de locaties de vrijheid om een eigen keuze en eigen systeem te kiezen. Voorbeelden van programma's waarmee gewerkt wordt zijn o.a. Kijk!, Bosos en leerlijnen in ParnasSys. In het pedagogisch beleid is de specifieke vertaling van het VVE-beleid naar het eigen IKC terug te lezen. In de IKC's vinden jaarlijks de evaluaties plaats van de uitwerking en uitvoering van VVE, de uitkomsten hiervan leiden tot bijstelling van het pedagogisch beleid en de uitvoering van elke locatie.
11. Per kindercentrum is voor minimaal 50 uur per jaar een **pedagogisch coach/beleidsmedewerker** aangesteld (rekeneenheid is het aantal LRK-nummer). Daarnaast ontvangt elke pedagogisch medewerker coaching, per fulltime formatieplaats wordt er minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. Dit betreft alle pedagogisch medewerkers van H³O: binnen de kinderdagopvang, de peuteropvang en de BSO. Om de kwaliteit van het VE aanbod hoog te houden en kinderen de juiste

begeleiding te kunnen bieden heeft de pedagogisch coach per peuter met een VE-indicatie 10 uur per jaar.

12. Op 1 januari van een jaar inventariseren we het aantal VE-peuters per locatie. Het aantal VE-peuters maal 10 is het aantal uur dat de coach voor die opvanglocatie werkt. Ook betreft dit PM'ers met een vast contract, PM'ers met een tijdelijk contract en PM'ers die werken op invalbasis. De wijze waarop PM'ers die invallen meegenomen zijn, is via het gegeven dat elke invaller bij de start van de werkzaamheden gekoppeld wordt aan een 'basis IKC'. De invaller telt dan mee in de hoeveelheid FTE van de 'basis IKC'.
13. Op elke locatie wordt de mogelijkheid geboden voor 'doelgroepkinderen' om **16 uur per week te spelen**.

4 pijlers van de peuteropvang

Binnen de peuteropvang werken we vanuit kwaliteitskaarten rondom onze vier pijlers:

- Gezonde opvang
- Doorgaande lijn
- Woordenschat *(Deze pijler wordt momenteel herschreven vanwege aanpassing beleid m.b.t. Logo3000)*
- Ouderbetrokkenheid

Alle locaties hebben deze pijlers centraal staan en stellen zich doelen op deze vier pijlers. Ons activiteitenplan is opgebouwd rond deze pijlers en geven op deze manier ook onze jaarlijkse doelen weer.

VE-locaties

Alle peuteropvanglocaties van H³O zijn VE-locaties. Dit betekent onder andere dat er gewerkt wordt met een VE-programma, dat de pedagogisch medewerkers geschoold zijn in dit programma en dat er een aanbod is van 16 uur spelen voor de peuters met een indicatie. Al onze locaties voldoen aan de eisen die, vanuit de wet Kinderopvang, gesteld worden aan VE-locaties. In het [Opleidingsplan](#) staat een overzicht van het gebruikte VE-programma per IKC. Tevens staan de doelen omschreven in het opleidingsplan.

Pedagogisch coach en beleidsmedewerker (VE)

Onze pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers zijn van grote waarde in de kwaliteit van de kinderopvang binnen H³O. Zij coachen en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het doorlopend ontwikkelen, leren en professionaliseren. Hun rol is het ondersteunen van de pedagogisch medewerkers op de werkvloer, hen coachen en advies geven over hun pedagogisch handelen en hun professionele ontwikkeling. De coach daagt de medewerkers uit om het beste in zichzelf naar boven te halen.

Jaarlijks stellen we een opleidingsplan op waarin omschreven staat op welke wijze de kennis en vaardigheden van de medewerkers, werkzaam bij de voorschoolse educatie, onderhouden worden. Verder ontvangen alle pedagogisch medewerkers, inclusief beroepskrachten in opleiding, flexibele medewerkers en vaste uitzendkrachten in ieder geval eens per jaar coaching. Dat kan individueel zijn of in teamverband.

H³O kiest voor een scheiding van deze twee functies: de pedagogisch coach en de pedagogisch beleidsmedewerker. De pedagogisch coach wordt ingezet per IKC, hier is geen 'bovenschoolse' inzet van toepassing. Naast de pedagogisch coach/beleidsmedewerker op ieder IKC is er een beleidsmedewerker die bovenschools ingezet wordt. De berekening van de in te zetten uren, zowel 'bovenschools' als per IKC, wordt gemaakt op basis van de gegevens per 1 januari van een jaar. Op 01-11-2024 wordt de nieuwe berekening gemaakt. Deze gegevens en de uitwerking van de inzet is terug te vinden in [het coachplan](#).

Jaarlijkse inspectie door de GGD

De GGD monitort jaarlijks of we als organisatie voldoen aan de Wet Kinderopvang en de kwaliteitseisen voor de kinderopvang. In opdracht van de gemeente Dordrecht inspecteert de GGD-inspecteur de kinderopvanglocaties en kijkt dan bijvoorbeeld naar thema's als:

- ouderinspraak;
- personeel;
- veiligheid en gezondheid;
- accommodatie en inrichting;
- groepsgrootte en beroepskracht-kind-ratio;
- pedagogisch beleid;
- de pedagogische praktijk;
- klachtenregeling.

Het meest recente inspectierapport is te vinden op de website van onze locatie en het Landelijk Register Kinderopvang. Het definitieve inspectierapport deelt de houder na ontvangst met de oudercommissie en de medewerkers.

Wet Kinderopvang

Al onze locaties werken volgens de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang. Zo werken alle locaties volgens ons eigen beleid en vastgestelde procedures. De beleidsdocumenten en protocollen worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

In onze beleidsdocumenten vinden onze medewerkers toelichting en uitleg bij onze werkwijze. Voor pedagogisch coaches is het beleid een handvat om de medewerkers te ondersteunen in hun pedagogisch handelen. Zo zorgen we ervoor dat wij op al onze locaties op dezelfde deskundige manier werken.

Beleidsdocumenten en protocollen waarnaar hierboven wordt verwezen zijn:

- Overige beleidsdocumenten
 - o Beleid Veiligheid & gezondheid
 - o Coachplan
 - o Opleidingsplan
- Protocollenboek
 - o Meldcode

Interne monitoring

Kwaliteit en doorlopende ontwikkeling vinden we belangrijk binnen heel H³O. Dit maakt dat we de tijd nemen om te onderzoeken welke wijze van kwaliteitsmonitoring passend is bij de kinderopvang, aansluit bij het IKC en de visie van H³O, dit vindt plaats eind 2023.

Handig om te weten

Flexibele opvang, ruildagen en afnemen van extra dagdelen

In het huishoudelijk reglement staat de werkwijze m.b.t. flexibele opvang en ruildagen omschreven in artikel 8. Het huishoudelijk reglement is te vinden op de website van H³O via [Extra Info Opvang](#).

Ziekte en gezondheid?

Hoe wij omgaan met de richtlijnen van de GGD m.b.t. ziekte staat omschreven in het beleid Veiligheid & Gezondheid en het huishoudelijk reglement van H³O.

Veiligheid

Hoe wij omgaan met de richtlijnen van de GGD m.b.t. veiligheid & gezondheid staat omschreven in het beleid Veiligheid & Gezondheid.

Voorschoolse Educatie

Visie op voorschoolse educatie

Voor- en vroegschoolse educatie is er voor het vergroten van onderwijskansen van kinderen. Het gaat om kinderen tussen 2,5 en 6 jaar die risico lopen op een onderwijsachterstand. Door vroeg- en voorschoolse educatie hebben ze een betere start op de basisschool. Ontbreekt die extra steun en beginnen ze met een achterstand, dan hebben ze daar vaak hun hele leven last van. Ze stoppen eerder met school en hebben meer kans op een lagere opleiding, armoede en een slechtere gezondheid.⁷

Het werken met een VE aanbod is een manier van werken binnen de kinderopvang, waarbij bewust de verschillende ontwikkelingsgebieden van de kinderen gestimuleerd worden, door middel van spel en activiteiten. De doelstelling van het VE beleid is het voorkomen dat kinderen achterblijven in hun ontwikkeling. Vanuit het oogpunt op gelijke kansen voor elk kind stimuleren we bewust alle ontwikkelingsgebieden om kinderen een betere start op de basisschool te geven, dit vergroot de kans op een goede schoolloopbaan.

H³O vindt het erg belangrijk dat binnen elke opvanglocatie bewuste keuzes gemaakt worden t.a.v. de programmakeuze, het volgsysteem en uitvoering van het aanbod voorschoolse educatie. Deze vrijheid voor elk IKC biedt de mogelijkheid om inhoud en werkwijze binnen peuteropvang en basisonderwijs volledig op elkaar af te stemmen. Hiermee streven we naar een natuurlijke doorstroom van de peuteropvang naar groep 1 van de basisschool.

Wat vaststaat voor alle locaties zijn de 4 pijlers binnen de peuteropvang van H³O, zie afbeelding. De inhoud, doelen en afspraken zijn na te lezen in de [bijlage "Kwaliteitskaarten 4 pijlers POV"](#).

⁷ <https://www.nji.nl/voor-en-vroegschoolse-educatie-vve>

Uren voorschoolse educatie

De peuters met een VE indicatie krijgen vanaf de leeftijd van 2,5 jaar tot het moment dat ze 4 jaar worden een VE aanbod van 16 uur per week. Dit aanbod is gedurende 40 weken van het jaar. De peuteropvang is geopend tijdens de schoolweken, tijdens de schoolvakanties is de peuteropvang gesloten.

60 weken x 16 uur = 960 uur VE aanbod

De gemeente Dordrecht heeft hier een uitbreiding op mogelijk gemaakt. Kinderen met een VE indicatie mogen starten met een VE aanbod van maximaal 16 uur per week op een leeftijd van 2,25 jaar. Dit gaat altijd in overleg tussen ouders en de locatie.

Verantwoording 960 uur VE aanbod:

We bieden alle VE peuters een VE aanbod van 960 uur. Dat betekent dat scholing buiten de openingstijden van de peuteropvang plaatsvindt. Wanneer door (onvoorziene) omstandigheden een dagdeel uitvalt, doen we er alles aan om de betreffende peuters het VE aanbod op een ander moment aan te bieden.

Programma voorschoolse educatie

Elke locatie werkt met een VE-programma voor het bieden van een sterk VE aanbod. Voorbeelden hiervan zijn o.a. Startblokken, Uk en Puk en Piramide. Elke locatie maakt hierin een eigen keuze die afgestemd is op de doorgaande lijn met het onderwijs binnen het IKC en de populatie van opvang en school. De verschillende programma's zorgen ervoor dat er een beredeneerd aanbod is op de verschillende ontwikkelgebieden waarbij taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling voorop staan. In het opleidingsplan is een overzicht opgenomen met de VE programma's die op de locaties gebruikt worden.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

Gebruikt VE programma

Piramide.

Werkwijze VE methodiek

Met Piramide werk je volgens vier vaste stappen: Oriënteren – Demonstreren – Verbreden – Verdiepen. Via deze stappen wordt elk onderwerp dat aan bod komt telkens verder verkend en verdieping 'ingebakken'. De onderwerpen komen uit de directe leefwereld van de kinderen waardoor het veel herkenning oproept. De ontwikkelingsgebieden, te weten: sociaal emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling, ontwikkeling van waarnemen, denken en rekenen, oriëntatie op ruimte, tijd en wereldverkenning, kunstzinnige ontwikkeling en digitale geletterd komen altijd in samenhang aan bod. Zo leren kinderen prettig met elkaar om te gaan, te groeien naar zelfstandigheid en vooral ook veel plezier te hebben in het spel.

Hieronder wat voorbeelden per ontwikkelingsgebied:

Sociaal emotionele ontwikkeling: we hebben oog voor het welbevinden van het kind en de omgang met de ander en gebruiken de interactievaardigheden om dit ontwikkelingsgebied te stimuleren.

Motorische ontwikkeling: in de hoeken wordt deze ontwikkeling gestimuleerd door het materiaal waarmee gespeeld kan worden maar ook door de begeleiding door de pedagogisch medewerkers. Daarnaast voegen we in het dagritme met regelmaat een windwaaier toe. De windwaaier is een korte beweegactiviteit. Op dinsdag en vrijdag is er ook een beweegles gegeven door de vakleerkracht van het IKC.

Taalontwikkeling: als pedagogisch medewerkers gebruiken we de hele dag taal wat bijdraagt aan dit ontwikkelingsgebied. Door te werken met thema's bieden we steeds nieuwe woorden aan die we heel concreet aanbieden. Daarnaast wordt er voorgelezen, gezongen en is er een leeshoek op de groep aanwezig.

Ontwikkeling van waarnemen, denken en rekenen: dit ontwikkelingsgebied komt naar voren in het begeleid spel en de activiteiten. Er is aandacht voor tellen, begrippen als meer / minder, groot / klein en meten / meetkunde.

Ontwikkeling van oriëntatie op ruimte, tijd en wereldverkenning: dit ontwikkelingsgebied komt naar voren op diverse momenten in het dagritme zoals het bespreken van de dagritmekaarten, het benoemen van de

dag van de week en het weer van de dag. Ook tijdens het begeleid spel en de activiteiten is er aandacht voor dit gebied. We nemen het kind mee in het ontdekken van zijn leefwereld en de omgeving.

Kunstzinnige ontwikkeling: we stimuleren deze ontwikkeling door een kind te laten spelen en ontdekken met diverse materialen om iets te kunnen creëren. Wisselend is hierbij een opdracht aan verbonden. Daarnaast is er ook aandacht voor dans en muziek..

Digitale geletterdheid: we brengen de kinderen in aanraking met de digitale wereld door spelenderwijs gebruik te maken van de Piramide app. In de speelhoeken of activiteiten wordt met regelmaat ook gelinkt aan dit ontwikkelingsgebied.

Werkwijze Logo3000

Deze methode hebben we in huis en gebruiken wij ter ondersteuning aan de VE methode wanneer wij merken dat er meer nodig is dan het taalaanbod uit de VE methode.

Gemaakte afspraken m.b.t. aanbieden activiteiten

Er worden activiteiten aangeboden in de kring waarbij alle peuters hetzelfde aanbod krijgen. Daarnaast worden de activiteiten voornamelijk spelenderwijs aangeboden of in een kleine groep (enkele kinderen).

Stimuleren van de ontwikkeling

In de peuteropvang zorgen we voor een passende, uitdagende en leerrijke omgeving voor de peuters. Deze leerrijke omgeving uit zich in het aanbod van diverse materialen, de inrichting van de hoeken, wat er aan de wanden hangt en de specifieke activiteiten die aangeboden worden ter ondersteuning en stimulering van de ontwikkeling. Onze visie is dat de uitdagende leeromgeving breder is dan de peuterlocatie zelf, hierin streven wij naar een directe samenwerking en verbinding met de thuisomgeving van de peuters. Zo leggen wij de verbinding tussen opvang en thuis en stimuleren wij de betrokkenheid van ouders bij de peuteropvang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbieden van de boek- en speluitleen en het stimuleren van voorleesactiviteiten door ouders.

Dagritme

Structuur en duidelijkheid dragen bij aan een veilig klimaat waar kinderen de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Deze structuur bieden we onder andere door het vasthouden aan een dagritme met een duidelijk ritme en zoveel mogelijk vaste momenten die herkenbaar zijn voor de kinderen. Dit dagritme maken we voor de kinderen visueel door het in de ruimte op te hangen en regelmatig te benoemen. Een voorbeeld van ons dagritme is:

Ochtendprogramma:

Start van de ochtend

De kinderen komen binnen en ouders hebben tot 8.45 uur de gelegenheid om mee te spelen. Daarna wordt er afscheid genomen van de ouder.

De ouders hangen de jas en tas op van het kind.

1e kring

Tijdens de eerste kring heten we de kinderen welkom, is er ruimte voor een kringgesprek en besteden we aandacht aan de dagritmekaarten en de dagen van de week. Er is aandacht voor het thema en er is ruimte om voor te lezen of liedjes te zingen.

Vrij spelen / activiteit

Vrij spelen gebeurt in groepjes in verschillende hoeken. De kinderen zijn vrij om te kiezen en de pedagogisch medewerkers sluiten waar mogelijk aan.

Ook kan het zijn dat er in een kleiner groepje een activiteit wordt aangeboden.

Opruimen

Gezamenlijk wordt het speelmateriaal opgeruimd.

Fruit en drink moment

Wij bieden de kinderen fruit en water aan tijdens dit kringmoment. Bij het uitdelen van de bekers wordt er geoefend met de kleuren.

Verschoon- en toiletronde

Er is tijd om naar het toilet te gaan of te verschonen.

Spelen / activiteit

We werken met de VE methode Piramide waarbij spelend leren centraal staat. In diverse speelhoeken in het lokaal kunnen de kinderen van alles ontdekken over het thema wat centraal staat. Een pedagogisch medewerker kan hierbij aansluiten om het thema te demonstreren of om het spel van de kinderen te verbreden en te verdiepen.

Daarnaast is er ruimte voor een activiteit in kleine groepjes. Ook worden er spullen klaargelegd waar de kinderen mee kunnen spelen en waar de pedagogisch medewerker bij aansluit. Bijvoorbeeld: puzzels of klein constructiemateriaal.

- ➔ Op vrijdagochtend is er van 9.30 uur – 10.15 uur een gymles. Hierdoor worden onderdelen van het beschreven dagritme iets ingekort en kan het voorkomen dat het buitenspelen vervalt.

Buitenspelen

Wij streven ernaar iedere dag een moment naar buiten te gaan met de kinderen. Er is buiten speciaal buitenspeelgoed wat alleen voor buiten bestemd is. *(op vrijdag is dit moment het moment waarop er een gymles in het speellokaal wordt aangeboden).*

Eindkring ochtend

In deze kring wordt de ochtend afgesloten. Dit kan door middel van een gesprekje, zingen, voorlezen of een digitale activiteit van Piramide.

Ophaalmoment

De kinderen die naar huis gaan trekken hun jas aan en pakken hun tas. We lopen samen naar buiten en wachten achter het hek tot ouders het kind komen ophalen.

De kinderen die ook de middag bij de opvang zijn starten rond deze tijd alvast met het eten van de meegebrachte lunch.

Middagprogramma:

Start van de middag:

Kinderen die voor de middag komen worden buiten opgehaald. Kinderen die er al zijn ronden hun lunch af.

Vrij spel

Vrij spelen gebeurt in groepjes in verschillende hoeken. De kinderen zijn vrij om te kiezen en de pedagogisch medewerkers sluiten waar mogelijk aan.

Kringmoment

Tijdens de kring heten we de middagkinderen welkom, is er ruimte voor een kringgesprek en besteden we aandacht aan de dagritmekaarten en de dagen van de week. Er is aandacht voor het thema en er is ruimte om voor te lezen of liedjes te zingen.

Aansluitend drinken we water / thee en wordt er een tussendoortje aangeboden (biscuitje o.i.d.).

Spelen / activiteit

We werken met de VE methode Piramide waarbij spelend leren centraal staat. In diverse speelhoeken in het lokaal kunnen de kinderen van alles ontdekken over het thema wat centraal staat. Een pedagogisch medewerker kan hierbij aansluiten om het thema te demonstreren of om het spel van de kinderen te verbreden en te verdiepen.

Daarnaast is er ruimte voor een activiteit in kleine groepjes. Ook worden er spullen klaargelegd waar de kinderen mee kunnen spelen en waar de pedagogisch medewerker bij aansluit. Bijvoorbeeld: puzzels of klein constructiemateriaal.

- ➔ Op dinsdagmiddag is er van 13.30 uur – 14.00 uur een gymles. Hierdoor worden onderdelen van het beschreven dagritme iets ingekort en kan het voorkomen dat het buitenspelen vervalt.

Buitenspelen

Wanneer er tijd is gaan we buitenspelen met de kinderen.

Eindkring middag

In deze kring wordt de middag afgesloten. Dit kan door middel van een gesprekje, zingen, voorlezen of een digitale activiteit van Piramide.

Ophaalmoment

De kinderen trekken hun jas aan en pakken hun tas. Ouders komen de kinderen binnen- ophalen. Zij wachten op het leerplein tot de pedagogisch medewerkers de deur opendoen.

Samen met ouders

Er is een opbouw te zien in de manier waarop verschillende opvanglocaties ouderbetrokkenheid invullen. Je kunt deze opbouw vangen in de wellicht bekende termen ouderbetrokkenheid 1.0, 2.0 en 3.0.

Een korte toelichting:

Ouderbetrokkenheid 1.0:

Een eenzijdige communicatie waarbij de opvang het moment, de vorm en de inhoud van de informatie bepaalt. De opvang zendt informatie naar de ouders. Je ziet dat, wanneer men beter wil samenwerken met ouders, dit vertaald wordt in 'meer communiceren' met ouders. Echter, meer informeren van ouders betekent niet automatisch dat er contact is met ouders.

Ouderbetrokkenheid 2.0:

Er is sprake van het over en weer zenden van informatie. De opvang zendt informatie naar de ouders en de ouders kunnen informatie terugzenden. De communicatie over en weer is met name op de praktische zaken gericht. Bij deze manier van informatie uitwisselen hoeft geen sprake te zijn van werkelijk contact; De informatie is een verzameling van tweezijdig zenden, zonder dat er sprake is van een samenwerking. Van ouders wordt veelal verwacht dat zij zich schikken naar de lijnen die de opvang uitzet. Denk bijvoorbeeld aan het moment van het oudergesprek.

Ouderbetrokkenheid 3.0:

Er is sprake van een gelijkwaardige samenwerking met de ouders. Opvang en de ouders delen en zoeken samen naar nieuwe informatie met een voor beide partijen helder doel: de ontwikkeling van het kind. Ouders en opvang zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind, hierbij erkennen ze elkaars professionele en emotionele deskundigheid.

Uiteraard is er niks mis met het heen en weer zenden van informatie, maar de relatie met ouders is nodig om de goede voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van het kind. Om alle ouders te bereiken is het daarom nodig een klimaat te scheppen waar ruimte is voor het contact. We streven ernaar het vertrouwen en de verbondenheid tussen ouders en opvang vanaf het begin van de schoolloopbaan van het kind op een consistente manier op te bouwen.

Het spreekt voor zich dat de peuteropvang binnen een IKC hier een cruciale rol in kan spelen. Binnen H³O streven we dan ook naar "ouderbetrokkenheid 3.0" op al onze peutergroepen, waarbij ouders en pedagogisch medewerkers als een team samenwerken. We gaan daarbij uit van het gegeven dat ouderbetrokkenheid vooral thuis plaatsvindt en een grote bijdrage levert aan de ontwikkeling en het leersucces van kinderen.

Minimaal 6x per jaar hebben we een ouderbijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomsten staat de voorschoolse educatie in relatie tot ouderbetrokkenheid centraal. Dit betekent dat we samen met de ouders nadenken en stilstaan bij thema's die passen bij de voorschoolse educatie.

Op deze locatie geven we de ouderbijeenkomsten als volgt vorm:

Het karakter van een ouderbijeenkomst kan verschillende vormen hebben met een formeel of meer informeel karakter.

We betrekken bijvoorbeeld de Ouder-Kind coach van het Sociaal Wijkteam of iemand van de bibliotheek komt interactief voorlezen. Ook een beweegles of koffieochtend behoort tot de mogelijkheden.

Inrichting van de ruimtes

We bieden alle kinderen een voldoende uitnodigende en uitdagende speel-leeromgeving, zowel binnen als buiten. Hierbij hebben we oog voor een indeling met voldoende speel- en ontdekhoeken, speelplekken voor verschillende soorten spel, waarbij in elke speelhoek of speelplek maximaal 3 tot 4 kinderen bezig kunnen zijn.

Bij de inrichting van onze ruimtes streven we naar:

een inrichting die afgestemd is op de verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingslijnen, met open en gesloten materialen, (bijna) levensecht materiaal, multiculturele materialen, materialen om met verschillende rollen te oefenen;

- een vriendelijk, rustige, uitnodigende sfeer;
- een geordende en overzichtelijke indeling;
- een evenwichtig aanbod van bekende en onbekende materialen;
- een passend aanbod voor de verschillende leeftijdscategorieën en/of ontwikkelingsfasen;
- een buitenruimte met seizoen beleving en specifieke sensorische en motorische ervaringen;
- minimaal 3,5 m² binnenspeelruimte en minimaal 3m² buitenspeelruimte per kind *(dit laatste is geen streven, maar een wettelijke eis!)*.

Op ons IKC doen we dit als volgt:

Per thema wisselen we de inrichting van de hoeken af. We zorgen ervoor dat de kinderen het thema al spelend ontdekken en verkennen. Het aanbod van hoeken wisselt per thema ook. Sommige hoeken zijn altijd aanwezig zoals:

De huishoek

In de huishoek vind je kenmerkende dingen van thuis, zoals een tafel met stoeltjes, een keukentje, bestek en bordjes, etc. Kinderen kunnen hier rollenspel spelen die passen bij het thema waarmee we hen willen laten kennismaken.

De leeshoek

In de leeshoek vind je verschillende soorten boeken die de ontluikende geletterdheid en de taalontwikkeling stimuleren. Denk daarbij aan aanwijsboeken, voelboeken, plaatboeken en prentenboeken. In de leeshoek kunnen kinderen zich ook een moment terug trekken uit het 'drukke' spel en tot rust komen.

De projecthoek

Dit is een tafel/hoek die past bij het thema van het moment. Hier wordt het thema beeldend uitgewerkt zodat kinderen het kunnen zien, uitspelen en ervaren.

De puzzel/spelletjeskast

Uit deze kast kunnen de kinderen een puzzel of ontwikkelingsspel kiezen welke ze aan tafel kunnen gebruiken.

De bouwhoek

De bouwhoek stimuleert de grote en kleine motoriek van peuters. In deze hoek zijn blokken te vinden en divers constructiemateriaal. Ook de speelgoedauto's kunnen hier gebruikt worden.

In pijler 4 van het kwaliteitsplan PO staat omschreven hoe we H³O breed vormgeven aan de doorgaande lijn van POV naar groep 1. Elk IKC kan aanvullend hierop eigen afspraken maken.

Samenwerking met partners in de gemeente Dordrecht

Voor een goed, afwisselend en professioneel aanbod maken we gebruik van of werken we samen met partners binnen de gemeente Dordrecht. Onze (mogelijke) samenwerkingspartners binnen Dordrecht zijn:

Samenwerkingspartner	Contactgegevens
Consultatiebureau	Anne-Claire van Holsteijn avanholsteijn@jongigz.nl
Bibliotheekconsulente	Jiske Emmelot jemmelot@debibliotheekaanzet.nl
OK Coach	Tessa Janga Tessa.Janga@swtdordrecht.nl

4. DOCUMENTEN - GELINKT AAN PEDAGOGISCH BELEID

1. Meldcode

Te vinden op: k- schijf – sterrekijker kinderopvang – map meldcode

2. Coachplan (VE)

Te vinden op: k- schijf – sterrekijker kinderopvang – map beleidsstukken 2024

3. Opleidingsplan (VE)

Te vinden op: k- schijf – sterrekijker kinderopvang – map beleidsstukken 2024

4. Beleid Veiligheid & gezondheid

Te vinden op: k- schijf – sterrekijker kinderopvang – map beleidsstukken 2024

5. Huishoudelijk reglement oudercommissie

Te vinden op: k-schijf – sterrekijker kinderopvang – map oudercommissie

6. Kwaliteitskaarten 4 pijlers peuteropvang

Te vinden op: k-schijf – sterrekijker kinderopvang – map kwaliteitskaarten

7. Protocolleboek (in ontwikkeling)

Te vinden op: